

GEOGRAFIA DEL TURISME

GUIA DOCENT

Curs 2012-013





1. Dades de l'assignatura

Nom de l'assignatura	Geografia del turisme
Codi	25501
Crèdits ECTS	6
Curs i període en el que s'imparteix	4t curs / 1r semestre
Horari	Enllaç
Lloc on s'imparteix	Titulació de Geografia
Llengües	Català (amb alguns materials en castellà i anglès)

Professor/a de contacte

Nom professor/a	Joan Carles Llurdés Coit
Departament	Geografia
Universitat/Institució	Autònoma de Barcelona
Despatx	B9-1102
Telèfon (*)	93-5811515
e-mail	Joancarles.llurdes@uab.cat
Horari d'atenció	Per determinar

2. Equip docent

Nom professor/a	Joan Carles Llurdés Coit
Departament	Geografia
Universitat/Institució	Autònoma de Barcelona
Despatx	B9-1102
Telèfon (*)	93-5811515
e-mail	Joancarles.llurdes@uab.cat
Horari de tutories	Per determinar

(Afegeix tants camps com sigui necessari)
(*) camps optatius



3. Prerequisits

Cap en concret i d'específic. Només tenir una idea general de què passa avui dia arreu pel que fa a àmbits com el turisme i problemàtiques diverses relacionades, recursos més rellevants, què s'hi fa arreu a nivell turístic, actualitat en general, geografia, etc. Res de l'altre món. A més, sent una assignatura de quart curs, es dona per fet que l'estudiant ja té una certa base de coneixements geogràfics en general.

4. Contextualització i objectius formatius de l'assignatura

Aquesta és una assignatura optativa de 6 crèdits que s'insereix dins la matèria *Temes avançats en Geografia Humana*, juntament amb la de *Geografia Humana Aplicada* i forma part també dels 48 crèdits (8 assignatures) de la Menció d'*Estudis Urbans, Regionals i Culturals* (veure Pla d'Estudis).

L'assignatura pretén oferir uns primers continguts sobre el turisme, tant a nivell general (o mundial) com també més localitzat territorialment (Espanya i Catalunya), així com fer veure com és possible abordar aquesta activitat econòmica -cada cop amb més pes econòmic, polític i social- des de la perspectiva de la Geografia. Tanmateix, es pretén que aquestes qüestions, que es desplegaran d'una manera molt més concreta al llarg del semestre, s'exemplifiquin en la mesura del possible, a partir de casos d'estudi propers a l'estudiant (catalans i espanyols). És per això que, malgrat no es necessiti un coneixement acurat de l'activitat turística en general, si convindria que l'estudiant tingués un cert domini pel que fa a coneixements geogràfics -que d'altra banda és aquesta una qüestió del que podríem dir "coneixements generals". Demés, com tothom, qui més qui menys ha fet turisme, de ben segur que podrà aplicar bona part de la seva pròpia experiència personal a aspectes a explicar a l'aula.

Cal dir també que la previsió és que una part dels materials explicats a l'aula estigui disponibles a la plataforma del Campus Virtual, així com també d'altres que s'hi publicaran a títol complementari en la mesura que ho permetin la legislació vigent en matèria de reproducció de textos i drets d'autor (articles de diaris, de revistes especialitzades, anuncis de congressos i altres esdeveniments, etc.). La tria d'aquesta opció respon al fet que la bona utilització d'aquesta eina virtual ha demostrat en cursos anteriors i/o en altres assignatures, uns resultats acadèmics força més òptims.

L'estudiant, mitjançant l'estudi de l'assignatura, haurà de ser capaç de:

- Entendre la complexitat del fenomen turístic de masses d'avui dia, les seves múltiples dimensions i que a més d'impactes positius, també en genera de negatius.
- Sintetitzar les idees bàsiques del contingut, comunicar-lo als companys amb claredat i defensar idees pròpies davant d'altres d'oposades.
- Relacionar aspectes o esdeveniments a priori no turístics amb qüestions i conceptes de clara naturalesa turística.
- Realitzar una recerca bibliogràfica d'una certa qualitat i estar al cas de les notícies d'actualitat que vagin apareixent.



5. Competències i resultats d'aprenentatge de l'assignatura

Competència

CE5.2. Distingir entre els diferents mètodes d'adquisició d'informació geogràfica com a instrument d'interpretació de les variables econòmiques, socials i culturals

Resultats d'aprenentatge

L'estudiant sap buscar aquelles fonts d'informació que siguin més útils per a la realització d'informes. Sap discernir el gra de la palla.

Competència

CT6. Resoldre problemes i presa de decisions

Resultats d'aprenentatge

L'estudiant sap decidir quina és la font d'informació més adient per respondre correctament les qüestions plantejades. L'estudiant sap també prendre decisions i defensar postures en un debat.

Competència

CT8. Aplicar habilitats d'investigació i generar propostes innovadores

Resultats d'aprenentatge

L'estudiant sap plantejar preguntes i qüestions alternatives a aquelles sobre les quals se li demana una opinió.

Competència

CG1 Desenvolupar un pensament i un raonament crític i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en la llengua pròpia com en una tercera.



6. Continguts de l'assignatura

1. Fonts d'informació i documentació turística.
 - 1.1. Les fonts de tipus "popular".
 - 1.2. Les fonts especialitzades.
2. Evolució del turisme i models turístics.
 - 2.1. El *Gran Tour*. Els inicis del turisme.
 - 2.2. El turisme artesanal. L'aparició de noves motivacions turístiques.
 - 2.3. El turisme fordista. L'inici del turisme de masses.
 - 2.4. El turisme postfordista. Continuïtat del Fordisme però ...
3. El turisme espanyol. La política turística d'abans i d'ara.
 - 3.1. La política turística de l'Administració espanyola durant l'època del "boom turístic".
 - 3.2. La política turística espanyola a l'època democràtica.
 - 3.3. Pla FUTURES. Arriba la modernitat al turisme.
 - 3.4. I després del Pla FUTURES, què? Altres Plans. Posteriors i situació actual.
 - 3.5. La promoció institucional del turisme espanyol.
4. El turisme i la sostenibilitat.
 - 4.1. Definicions, conceptes i alguns aspectes introductoris.
 - 4.2. L'evolució dels centres turístics: alguns models d'evolució de les destinacions turístiques.
 - 4.3. Turisme, creixement sostenible i cicle de vida de les destinacions turístiques (I).
 - 4.4. Turisme, creixement sostenible i cicle de vida de les destinacions turístiques (II). Exemples.
5. Els impactes del turisme. El turisme als països en vies de desenvolupament.
 - 5.1. Consideracions inicials sobre els impactes del turisme.
 - 5.2. Els impactes econòmics.
 - 5.3. Els impactes socioculturals.
 - 5.4. Els impactes ambientals.
 - 5.5. Taula-resum d'alguns dels impactes positius i negatius del turisme als PVD i anàlisi DAFO.
6. L'expansió d'alguns "nous" turismes. Alguns exemples.
 - 6.1. Turisme cultural.
 - 6.2. Turisme de patrimoni industrial.
 - 6.3. Tanaturisme.



7. Metodologia docent i activitats formatives

En primer lloc, mitjançant les *activitats dirigides*: és a dir, sessions presencials per explicar el temari.

En segon lloc, amb *activitats supervisades*, és a dir, amb la revisió i dels exercicis proposats com a eina d'avaluació i que estaran disponibles al Campus Virtual.

En tercer lloc, amb *activitats autònomes*, és a dir, tot allò que caldria fer per compte de l'estudiant de cara la preparació de l'assignatura. Això inclou la consulta de material divers (articles, informes, presentacions, etc.) disponible al Campus Virtual de l'assignatura, així com també de bibliografia especialitzada, tant la més general com la que incidentalment es vagi citant. Val a dir que hauria de quedar clar d'entrada que, com es podrà comprovar, el docent no segueix cap manual específic de turisme, malgrat haver-n'hi diversos d'excel·lents en el mercat.

Finalment, i en quart lloc, amb activitats d'avaluació (que s'especifiquen en un altre apartat).

TIPUS D'ACTIVITAT	ACTIVITAT	HORES	RESULTATS D'APRENTATGE
-------------------	-----------	-------	------------------------

Dirigides

Classes teòriques. Explicacions del temari	14	Coneixements bàsics i fonamentals sobre cadascun dels temes tractats.
--	----	---

Supervisades

Realització d'informes	8	Seguiment amb el professor de les notícies d'actualitat i altres fonts d'informació.
------------------------	---	--

Autònomes

Estudi personal, individual i/o en parella.	15	L'estudiant és capaç d'utilitzar el vocabulari específic de la matèria i descriure els processos turístics actuals de més rellevància.
---	----	--

Avaluació

Examen	15	Veure apartat 8
Exercicis		



8. Avaluació

L'avaluació de l'assignatura es contempla de la següent forma:

- Una **prova escrita**. El seu pes en la nota final és d'un **30%**. Cal estar amatent a la possibilitat que es faci a través del Campus Virtual, és a dir, **no presencial**, així com també que pugui fer-se en parella (o individualment). **Caràcter obligatori**.
- La realització de **5 informes**. Les condicions i aspectes com el tema, data de lliurament, etc. seran explicitades amb suficient temps d'antelació. El seu pes en la nota final és d'un **60%** (un **10%** per a cadascun). També podrà fer-se en parella (o individualment). **Caràcter opcional**.
- El **20%** restant es determinarà en funció de l'**assistència a classe**, que es comptabilitzarà a partir d'una determinada setmana (per determinar) i un cop iniciat oficialment el semestre.

Requisits per a l'avaluació (1^a convocatòria):

- Obtenir a la prova escrita una nota mínima equivalent a la meitat de la puntuació màxima possible, per tal de fer promig amb les altres parts de l'avaluació. En cas de no complir aquest requisit, aquesta nota no podrà ser compensada amb una altra de millor i caldrà presentar-se a la segona convocatòria
- No hi ha obligació d'una puntuació mínima als 5 informes i la que s'obtingui serà sumada a la de la prova escrita per a la nota final de l'assignatura. Això vol dir que poden no fer-se amb el risc, però, que després la resta de notes no siguin suficients per superar l'assignatura. Cal tenir en compte que l'optativitat dels informes té un "preu": s'han de lliurar dins el període establert (que s'anunciarà amb prou antelació) i quan aquest hagi acabat no seran admeses; altrament dit, o es fan quan toca o no es fan i no serviran després en la segona convocatòria.

Requisits per a l'avaluació (2^a convocatòria):

- En cas que la prova escrita no es faci o no compleixi el requisit abans explicitat, caldrà presentar-se a la 2^a convocatòria. La resta de notes es guardaran per a la qualificació final.
- La no realització de la prova escrita comportarà que l'estudiant s'hi hagi de presentar. És a dir, tot i la possibilitat "matemàtica" que l'estudiant aprovi havent lliurat els 5 informes, i a més a més, avaluats amb una molt bona nota, i que hagi merescut també la màxima valoració quant a l'assistència, no serà així si no es fa la prova escrita. D'altra banda **no** es preveu cap altre mecanisme d'avaluació "alternatiu" (presentació de nou o millora de les pràctiques ja fetes, ressenyes de lectures, etc.).
- **No presentat**: Tindrà aquesta consideració aquell estudiant que no hagi presentat un mínim de 3 de les 6 notes possibles (prova escrita + 2 exercicis).

ACTIVITATS D'AVALUACIÓ	HORES	RESULTATS D'APRENTATGE
Prova escrita	1:15h (dependrà de si es fa a través del Campus Virtual)	Assoliment de conceptes. Coneixement d'ideologies i interpretacions varies.
1r informe	3h	Demostrar que se sap buscar informació rellevant per Internet, ajustada al que es demana. Demostrar també que se sap argumentar, justificar i defensar opinions i postures econòmiques i ideològiques.
2n informe	3h	
3r informe	3h	
4t informe	3h	
5è informe	3h	



9- Bibliografia i enllaços web

- BARRADO, D.A. i CALABUIG, J. (editors) (2001) *Geografía mundial del turismo*. Síntesis, Madrid.
- COOPER, Ch. i WANHILL, S. (1997): *Tourism development. Environmental and community issues*. Wiley, Chicester
- DE KADT, E. (1991) *Turismo: ¿Pasaporte al desarrollo?* Endymion, Madrid. (versió original: 1979, Oxford University Press, Oxford) (clàssic sobre el Tercer Mon).
- FERNÁNDEZ FUSTER, L. (1991): *Historia general del turismo de masas*. Alianza Universidad, Madrid.
- PARDO, C. J. (2008): *Turismo y patrimonio industrial*. Síntesis, Madrid.
- PEARCE, D. (1995) *Tourism today, a geographical analysis*. Longman Scientific and Technical, Londres (1^a edició, 1987).
- PEARCE, D. (1989) *Tourist development*. Longman Scientific and Technical, Londres. 2^a edició.
- SMITH, V.L. i EADINGTON, W.R. (1994) *Tourism alternatives*. Wiley, Chichester.
- VERA, J.F. (Coordinador), LÓPEZ PALOMEQUE, F., MARCHENA, M.J. i ANTÓN, S. (1997) *Análisis territorial del turismo*. Ariel, Barcelona.



10.- Programació de l'assignatura

GRUP/S: ____

(la programació de la assignatura explicitarà les activitats formatives i els lliuraments, segons les taules següents. En aquest requadre el professor pot introduir un text explicatiu de la programació de l'assignatura o, si cal, fer referència a un document extern que haurà d'estar al campus virtual de l'assignatura)

És impossible determinar ara (22 de juny del 2012) amb precisió quines seran les activitats formatives i les seves dates d'aplicació, més enllà del que s'ha especificat a l'apartat 7. Una part del "normal" desenvolupament docent de l'assignatura es basarà en les notícies d'actualitat que vagin apareixent als mitjans de comunicació per, a partir d'aquestes, relacionar-les amb la part del temari que toqui explicar a cada sessió.

ACTIVITATS D'APRENTATGE

DATA/ES	ACTIVITAT	LLOC	MATERIAL	RESULTATS D'APRENTATGE

LLIURAMENTS

DATA/ES	LLIURAMENT	LLOC	MATERIAL	RESULTATS D'APRENTATGE
7 d'octubre'12	1r informe	Campus Virtual	--	Demostrar que se sap buscar informació rellevant per Internet, ajustada al que es demana, en relació als temes 1, 2, 3, 4 i 5 Demostrar també que se sap argumentar, justificar i defensar opinions i postures econòmiques i ideològiques.
28 d'octubre'12	2n informe	Campus Virtual	--	
18 de novembre'12	3r informe	Campus Virtual	--	
16 de desembre'12	4t informe	Campus Virtual	--	
6 de gener'13	5è informe		--	Assoliment de conceptes. Capacitat de raonament i expressió escrita més que correctes.
Setmana 21-27 gener'13	Prova escrita	Presencial o CV	--	